

ujabb értekezlet lesz. Ezen az ankéton, amelyen a szövetségek képviselőin kívül részt vesz Popovici rendőrprefektus, Hatiegan egyetemi tanár és a térparancsnokság delegátusa, végleg megállapítják a bizottság tagjait és a lakásigénylők számát.

Félholtra verték Monostor rémét

Felecan Vasile életbenmaradásához alig van remény (Kolozsvár, július 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Husz év óta a kolozsvári Monostor-külváros legrettegettebb embere Felecan Vasile, híres verekedő. A rettenetes erejű ember állandó réme volt a nálánál gyengébbeknek, akiket fényes nappal, minden ok nélkül támadott meg az utcán. Haragosai egyszer már félholtra verték s akkor egy bicska pengéje beletört a koponyájába, de életben maradt. Szombat este végre megint elverték Felecan, de oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben. Az esetről a központi rendőrség a következő felvilágosítást adta:

Szombat este nyolc órakor Alb Vazul és Pop Pável monostori legények betértek a Chioran-féle korcsmába. Ott találták Oprea Jakob nevű barátjukat, akivel együtt söröztek tizig. A helyiséget zárni kellett, Albék távoztak. Az utcán csatlakozott hozzájuk Felecan és meghívta őket, hogy menjenek vele más korcsmába inni. A fiúk, akik féltek a kötekedő természetű embertől, csak hosszas invitálás után indultak el Felecanal a kerteken át a Kalános-utcába. Már három óra volt, amikor özvegy Landesmanné ivója elé értek. Felecan bezörgött az ablakon és amikor senkisémet jelentkezett, az ajtót kezdte verni és hangosan követelt innivalót.

Landesmanné, akinek már sok baja volt Felecanal, nem mert ajtót nyitni, mire a megvadult ember beordított az ablakon, hogy betöri az ajtót és összerombol mindent, ha nem eresztik be. Landesmanné gyermekei halálra rémülten könyörögtek a fenyegető embernek, hogy menjen el békésen, de Felecan nem engedett. Végre is a legnagyobbik leány kiszökött, hogy mit akar.

— Mástélliter palinkát, — volt a telelet.

— Van-e pénze?

Felecan erre tizenöt lejű nyújtott be az ablakon, amiért körülbelül félliter italt kapott. Először ő ivott, azután odaadta az üveget Opreának, mire Albu önkéntelenül szintén utána nyult az üvegnek. Felecan erre szó nélkül megütötte a vézna fiút, mire az két barátjával együttesen rátámadt a hatalmas emberre. Nagynehezen sikerült földre teperni Felecan és oklálta kezdte verni. A nagyerejű ember azonban lerázta magáról támadóit, felugrott és visszazorította őket. A három legény ekkor a közeli kerítésből karvastagságu rudakat szerzett és azzal támadtak Felecanra, akit addig ütöttek, míg összerogyott. Otthagyták az utcán és haza akartak menni, de a sötétben nem tudták átkelni az utcát elzáró patakon és visszafordultak. A korcsma kapujában már várt rájuk Felecan, aki időközben feltápáskodott. Középre zudítottak el-lene, mire a súlyosan összevert és megszurkált ember bemenekült Landesmanné udvarára és ott összeesett.

A társaság elszéledt. Hajnalban a koránkelő Landesmanné figyelmes lett az udvaráról hangzó nyöszörgésre. Kiszökött és Felecan vérébafagyva találta egy farakás tövében. Megkérdezte tőle:

— Ki bántott?

— Senki, — válaszolt Felecan és be akart menni a háza. De az öregasszony bezárta az ajtót, két leányát pedig elszalasztotta a hatodik kerületi kapitánysághoz és Felecan feleségéhez. A helyszínt siető Morariu rendőrbiztos telefonhívására a mentők Felecan bevitték a Park-szanatóriumba, de még nem tudták megállapítani, hogy sérülései milyen természetűek. Az orvosok azt hiszik, hogy az agya is megsérült s ez esetben életbenmaradásához nincs remény.

A törökök elhagyták Lausannet

Lausanne, július 9. A török delegáció, három tag kivételével, hazautazott, hogy ezzel is demonstráljon a konferencián Törökországra vonatkozó határozata ellen.

Munka és munkabér Amerikában

Roda Roda, a kiváló író és globetrotter-újságíró, aki kevéssel ezelőtt érkezett vissza amerikai körutjáról, a következőkben számol be az amerikai munka- és munkabérvizonyokról:

Ez a néhány sor csak odavetett világító-sugár akar lenni azok részére, akik Amerikába akarnak vándorolni, meg azok részére, akik inkább akarnak itthon maradni.

Nálunk általában az amerikai étellel járó munkát túlságosan kevésre, az amerikai ember bevételeit pedig túlságosan sokra becsülik. Pedig Európában sokkal könnyebb eszközökkel jut az ember jóléthez és megelégedettséghez, mint odaát. Az igaz, hogy a dollármilliomosok nem mondvasínált alakok, tényleg élnek, csakhogy nagyon kevesen vannak. Már évi husz ezer dollár bevétel is ritkaság. Newyork polgármesterének például mindössze tizenötezer dollár az évi jövedelme. A Columbia-egyetem tanárai közül egy sem éri el ezt az összeget, legtöbbjének hétezeröt száz dollár az évi fizetése. Ugyanennyit kap Newyork rendőrfőnöke és a legtöbb bíró is.

A leghíresebb komikusnak és baritonistának három ezer dollár a havi jövedelme. Egy jónévi színész nő havi fizetése két-három száz dollár között ingadozik. Nagyon gazdag hölgy társalkodónője, akinek magasabb iskolai képzettsége és nyelvismeretei is vannak, teljes ellátást és hetvenöt dollárt kap havonként. Szobaleány harminc-hetven, bonne száz, kertész negyven dollárt kereshet havonta.

Könyvelő, mint kezdő husz dollárt kap hetenként. Ez az összeg azután tíz évenként a kétszeresére emelkedik, az irodavezetőnek a háromszorosára. Általában az irodai alkalmazottakat fizetik a legrosszabbul. Emellett a felmondási idő ismeretlen.

„Akassza fel a kalapját és üljön le dolgozni!” ezzel veszik fel a hivatalnokokat. „Itt a bére elmehet” ezzel bocsátják utjára.

Természetesen ez a viszony kétoldalulag kölcsönös. Megtörténik, hogy pontosan a mérleg összeállítás előtt, amikor a legtöbb a dolog, betelefonál a főnöknek egyik reggel az első levelező: „Nem megyek többet be az irodába, kérem utalja át a fizetésemet ehhez és ehhez a bankhoz.”

Valamennyivel jobban keresnek a fizikai munkások.

Gyári előmunkás negyvenkét, autógyári előmunkás ötven-hetvenöt dollárt keres hetenként. Legjobban fizetnek a cipésziparban, mert erre kevés a pályázó. Cipésztanonc harmincöt dollárt, elsőrendű cipőmunkás pedig kilencven dollárt is megkeres egy hét alatt. Pék huszonöt, gépész harmincöt, fűtő harminc, áruházi szolga huszonnégy, mozigépész negyven dollárt keres hetenként. Jobb vendéglőben szakácsnő (munkaidő reggel nyolctól délután ötig, vasárnap szabad) tizenkét dollárt és ellátást kap. Klubszolga tizennégy dollárt és szabad lakást élvez. Ápolónő öt-husz dollárt keres naponta. Takarítónő négy dollárt kap naponta (emellett tiz cent villamospénzt és ebédet is. Neki kell elvégeznie a mosást is és ő takarítja az ablakok belsőfelületét.) Szénrakodó-munkás hét-nyolc dollárt keres naponta. Néger, aki szőnyeget porol és kívülről takarítja az ablakokat, ötven centet kap óránként. Az ilyen néger mellékesen egyetemi hallgató, akit szorgalmáért és jó szokásaiért mindenütt szívesen alkalmaznak. Nehéz munkát végző, vagy különös ügyességű munkásnak negyvenkettő-hatvan cent az órabére, épületlakatosnak és mechanikusnak hetvenöt cent. Autógyárak (június óta) tanulatlan munkásoknak ötven, szakképzett munkásnak hetven cent órabért fizetnek.

Gyakorlóorvosok a rendelőórájuk alatt, ha a beteg keresi fel őket, két-öt dollárt, ha ők keresik fel a beteget, egy dollárral többet kapnak látogatásonként. Európai intellektuális

pályán lévők Amerikában semmiképpen sem javíthatják meg sorsukat. Odaát nincs mit remélni. Mérnököket eleinte csak egyszerű szerelőnek alkalmaznak.

A munkaidő többnyire tíz, nyolc, vagy hat óra. A munka egyhangú: évről-évre ugyanaz a kézmozdulat. Mesélik, hogy Ford detroiti autógyárában egy mechanikus már tizennégy év óta ugyanazt a csavart (a 351-es modellűt) illeszti össze.

A munkásuniók sokkal radikálisabbak, mint a mi szakszervezeteink. Keresztültették a bevándorlás korlátozását, hogy megtarthassák a munkabérek mai nivóját. Legjobban vannak szervezve az építőiparosok (náluk a beiratkozásnál kétszáz dollár belépési díjat kell fizetni). Leggyengébben vannak szervezve a vasmunkások, Chicagóban például, a gépészeknek csupán husz százaléka, a többi vasmunkásoknak pedig mindössze két százaléka tartozik az Unióhoz. Tulajdonképpen farmer és munkáspárt csak most van alakulóban. Gompers Samuel régi munkásvezér, aki elnöke az amerikai munkások föderációjának, majd a demokratákkal, majd a republikánusokkal paktál, a választásoknál azt a pártot segíti szövetségének szavazataival, amelyik a legtöbb előnyt ígéri a munkásság számára.

Ford, aki az elnöki székre törekszik, külön gazdasági kategóriát jelent. Ő különösen jól fizeti munkásait. Felvesz embereket, akik egyenesen a tolonchából jönnek öt dollár napibérral. Egy hónap után vagy hat dollárt, vagy elbocsátólevelet kap az ilyen munkás.

Betegpénztár, rokkantsági járulék ismeretlen. Egyes kórházak azonban magánadományokból ingyen kezelik a szegénybetegeket.

Ez a néhány adat elég világosan rámutat az amerikai létért való küzdelemnek a borzalmasságra. Egy kis statisztikával azonban mégcsak jobban megerősíthetjük ezt a tényt: 1922-ben hatszázharmincnyezer ember halt meg erőszakos uton (baleset, bűntény, öngyilkosság). Ötezer nyolcszázhetven minden millió lakos után. Összehasonlításképpen közöljük, hogy Németországban békeidőben háromszázhetvenöt esett a lakosok milliójára, Würtenbergben pedig kétszázhuszonhárom. Amerikában a vállalkozó közönséges matematikai számítást végezte: „Mi kerül nekem többre, a balesetet meggátító óvintézkedések, vagy a balesetjárulék fizetése?” Ez a yenki szociálpolitikája.

* Bürger-gyárak Tg.-Mures vegyészeti osztálya szállít minden mennyiségben terpentint és ásványolajmentes carbolineumot.

Nagy occassio!

Harisnyák, keztük, kötött kabátok eredeti gyári áron árusítatnak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj

Cal. Reg. Ferdinand 16.

Állami hivatalnokknak külön engedmény

Leszállított árak

TUNGSTROLAM

A legjobb villanykörte! Mindenütt kapható!

Megvagyunk

(Nagy

sitójától.)

Nagydolgoznak a alapítsanak. iskolája van elégti ki a letét. Ma é Simon tanfe ügyében járt téssel karolt és kilátásba egyetem meg tem részben jogakadémia egyetemnek Mégpedig a akadémiából állított theol fakultás. A várról Nagy akadémiát.

A kere telepítésével kulturális é igen érdeken egyetemi fakapuit, fogja emnek.

.....

Rascani fa

Bukares

jától.)

Beszar fegyverkezett hatóságok min vannak a ras Beszarabia sür lett rablóvilág, teződésnél futó bolják, lovait azonban ugylá dököl bemeré zsákmánnyal helyükre.

Pénteken

náttal, revolve

rajta Rascani

ban éppen vá

jára ijedten m

a rablóbanda

latta, hogy a

előlük, a házak

felgyverzett

korcsmájába, t

se közeledhesse

banditák gyors

került, arany-

minden elvihet

tek a faluból,

de magukkal

leányát, R

.....

PALES

Inte

Kilenc é

voltam, Jaffa

több volt ben

voltak, mint

a part fővény

Tel-Aviv-negy

talán csak egy

ják a cionistá

csak külváros

Három

témáról és

Tel-Aviv kép

réke állana e

PNemso

Nem áris, ne

külső része, o

homokkal, va

kérdezem mag

mindez a háb

Megvalósulás előtt a nagyváradi egyetem

Nagyváradra telepítik a kolozsvári kereskedelmi akadémiát. Új liberális iskolarendeletek

(Nagyvárad, július 9. Az Új Kelet tudósítójától.) Nagyvárad iskolai körei már évek óta dolgoznak azon, hogy Nagyváradon egyetemet alapítsanak. Nagyváradnak eddig csak egy főiskolája van: a jogakadémia, amely már nem elégíti ki a nagyváradi tanulóifjúság szükségletét. Ma érkezett haza Bukarestből Gocan Simon tanfelügyelő, aki a nagyváradi egyetem ügyében járt Bukarestben. A miniszter megértéssel karolta fel a nagyváradi egyetem tervét és kilátásba helyezte, hogy szeptemberre az új egyetem meg is nyithatja kapuit. Az új egyetem részben a hadapródiskola, részben pedig a jogakadémia épületében nyer elhelyezést. Az új egyetemnek egyelőre három fakultása lesz. Mégpedig a jogi fakultás, amelyet a mai jogakadémiából fejlesztenek ki, az újonnan felállított teológiai fakultás és a kereskedelmi fakultás. A kereskedelmi fakultás részére Kolozsvárról Nagyváradra telepítik a kereskedelmi akadémiát.

A kereskedelmi akadémia Nagyváradra telepítésével jelentős gyarapodás éri Nagyvárad kulturális életét, de Kolozsvár iskolai életét igen érzékenyen sújtja. A három nagyváradi egyetemi fakultás, amely már ősszel megnyitja kapuit, fogja magát képezni a kialakuló egyetemnek.

Rablóvilág Beszarábiában

Rasconi falut kifosztotta egy rablóbanda. Tuszul vitték el egy diákleányt és a vőlegényét. Elfogtak két rablóbandát

Bukarest, július 9. Az Új Kelet tudósítójától.) Beszarábiai lakosságát hónapok óta felgyegette a rablóbandák tartják izgalomban. A hatóságok minden ébersége ellenére napirenden vannak a rablógyilkosságok és az utonállások. Beszarábia sűrű erdejében új életre kelt a levitézlett rablóvilág, a gyanútlan fuvarosokat utkeresztésénél futó betyárok rémitgetik, kocsiját elrabolják, lovaikat elhajtják. A rablóbandák merészsége azonban ugylátszik már nem ismer határt, az erdőkből bemelegsznek a falvakba is, ahonnan dúszákmánnyal megrakodva vonulnak ki rejtekhelyükre.

Pénteken reggel egy ilyen puskával, kézigráttal, revolverrel felgyegetett rablóbanda átött rajta Rasconi beszarábiai falu lakosságán. A faluban éppen vásár volt. A vásárosok a lövések zajára ijedten menekültek szanaszét, portékájuk a rablóbanda zsákmánya lett. A banda, amikor látta, hogy a falu lakossága rémülten menekül előlük, a házak fosztogatásához kezdett hozzá. Nyolc felgyegetett bandita hatolt be Pustinlic Leib Icig korcsmájába, tizennégyen vigyáztak arra, hogy senki se közeledhessen a korcsma elé. A korcsmában a banditák gyorsan összeszedték, ami a kezük ügyébe került, arany-ezüstneműt és készpénzt. Amikor minden elvihetőt összeszedtek, nyomtalanul eltűntek a faluból.

de magukkal vitték tuszként a korcsmáros leányát, Rustinlic Máneát, aki egyetemi

PALESZTINA-MUNKA

Tel-Aviv

Irta Arnold Höllrlegel

Kilenc évvel ezelőtt, amikor először itt voltam, Jaffa olyan volt mint ma, csak hogy több volt benne a zsidó bolt, amelyek olyanok voltak, mint a tarnopoli boltok. Kint valahol a part fővényén félbemaradt utcákat láttam, a Tel-Aviv-negyedet, nem is volt városnegyed, talán csak egytizenhatod volt — ma azt mondják a cionisták, hogy már nem Jaffa a város, csak külvárosa Tel-Avivnak. A város Tel-Aviv.

Három hevesvéri cionistával beszéltem e témáról és lassankint kibontakozik bennem Tel-Aviv képe. Mintha Páris és Oszttende kevéreke állana előttem és valami Athénből.

PNemsokára odaérkezem és elcsodálkozom. Nem áris, nem Oszttende, inkább Berlin egyik külső része, ott ahol a világ kezdődik nagy homokkal, valami kevés Kovnából. És megkérdezem magamtól, lehetséges-e vajjon, hogy mindez a háboru-_o-ta, két-három év alatt léte-

A főigazgató az egyetem tervével egyidejűleg a liberális iskolarendeletek légióját hozta a tarsolyában. A katolikus gimnáziumot nem engedélyezik, a premonstreiek iskolaépületét pedig állami oktatás céljaira foglalják le. Ez az intézkedés annál különösebb, mert néhány nappal ezelőtt alkalmunk volt szószerint és a szám megjelölésével leközoelni azt a miniszteri rendeletet, amely engedélyezi a premonstreie gimnáziumot. Ezenkívül egy új rendelet intézkedik arról, hogy szeptembertől kezdve az összes középiskolák első osztályában kizárólag román lehet a tanítási nyelv. Ugyanez vonatkozik a felsőkereskedelmi iskolák első osztályára is. A felsőbb osztályokban a történelmet, alkotmánytant és földrajzot románul kell tanítani.

Egy másik rendelet arról intézkedik, hogy az engedély nélkül megnyitott iskolákat haladéktalanul be kell tiltani. Eddigi uzus szerint, ha valamelyik testület iskolaengedélyre adott be kérvényt és két hónapon belül nem kapott választ, úgy az iskola megkezdhetette működését. Az 1918 óta alakult iskolákra kimondja az egyik új rendelet, hogy csakis miniszteri utólagos jóváhagyás után működhetnek. Eddig tartanak a rendeletek, talán elég is egy napra.

amelyek aszfalton vonulnak el. Gyönyörű parkja van a városnak, de a kert fájának még a klíma alatt sem volt idejük teljesen kilombosodni. Az egyik és másik utca, így a héber gimnázium körüli, építészeti szempontból teljesen kifogástalan.

Az egyik utcakereszteződésnél rendőr áll, zsidó rendőr, mint egy angol bobby a Piccadilli-cirkusz előtt, kezében kis nádpálca, int a kocsiknak és autók: balra kitérni, jobbra és autók, kocsik engedelmessékednek. A város más részén néha, különösen este, irtózatossakáltvöltés. Minden van itt, villamosmú, posta, viztorony, strandfürdő, kaszinó, iskola, templom, de az egész mintha valahogy a sivatag felé húzódná. A gyalogjárón pedig olyan emberekkel kerülök szembe, akik közül az egyik Strinberg-ről vitázik, egy másik rövidhajú fiatal lány valamilyen iparművészeti műhelyből jött éppen ki.

Amikor legelőször kerültem most Tel-Avivba, ártelen az az érzésem volt, minék jöttem ide ezek az emberek ilyen messzire, érdemes volt-e azért elvándorolni Európából, hogy itt egy középmező, polgáris kisvárost építsenek. Okvetlen fel kell-e falnia Tel-Avivnak a festői keleti Jaffát?

De azután, hogy hosszabb ideig itt voltam, rájöttem, hogy hibásan ítélkeztem. A gyarmatosítás, ahogy tudott, megkezdődött, Tel-Aviv pedig amilyen gyorsan fejlődött, valóságos csoda. Tel-Aviv legszélén, a tengerpart mellett, sáttortábor terület el az újonnan érkezőknek. Ezt a táborat már vagy tizszer tölték ki, amíg ideig került, mindig utánajöttek a házak. Most sem biztos, hogy itt fog maradni. A tengerre már nem mehet rá, igaz, de jobbra vagy balra fog letérni. Jaffa pedig mindinkább zsugorodik, néhány év múlva már csak előváros lesz, azután csak valami látványosság, valami keleti zoó.

Anyagilag a porra épült Tel-Aviv, gazdaságilag pedig tökére, ami nincs meg. Szabad, nyitott öböl, minden viharok zsákmánya. De a fiatal bevándorlók azt akarják, hogy ez nagy város legyen, nagy kikötő. Az is lesz.

A konstancai rendőrség is keresi Vasiliu Anna ékszerolvajját

Erdélyi nő a „szép Anna“ büntőrsa

(Kolozsvár, július 9. Az Új Kelet tudósítójától.) Körülbelül két héttel ezelőtt az Új Kelet beszámolt arról, hogy Kolozsváron a rendőrség letartóztatta Vasiliu Anna többszörsően körözött tolvajját, aki előbb a bukaresti Splendid-ékszeráruházat lopta meg százezer lej erejéig, azután Brassóban, Kolozsváron, Besztercén és Erdély más városában követett el hasonló bűncselekményeket. A kolozsvári lapok nyomán a fővárosi sajtó is közölte a tolvajvilágban „szép Anna“ néven ismert Vasiliu Anna elfogatását. De tévedésből a bukaresti lapok azt írták, hogy az ékszerolvajját a kolozsvári ügyészségnek adták át, holott valójában levitték Bukarestbe.

A bukaresti közleményekre való hivatkozással ma átirat érkezett Kolozsvárra a konstancai rendőrségtől, hogy közöljék vele Vasiliu Anna tartózkodási helyét. A megkeresés mellé a konstancai rendőrség mellékelte egy ottani közismert gazdag család följelentését, amely Bongár Lukrécia szolnokdobokai származású és a társaságában volt Anna nevű nő több mint ötvenezer lejes lopással vádolja. A följelentés szerint Bongár Lukrécia cselédnek szegődött a károsult családhoz. Gazdájának feltűnt, hogy egy huszonöt-huszonnyolc év körüli nő állandóan jár hozzá, de a cseléd azt a magyarázatot adta, hogy a vendég Anna nevű testvére.

Junius első felében aztán Bongár Lukrécia váratlanul eltűnt a házból s vele együtt állítólagos nővére is. A gyanakodó háziak rövid kutatás után megállapították, hogy a megszökött cseléd feltörte a lakás összes szekrényeit és ellopott nyolc darab ezerlejes bankjegyet, azonkívül több mint ötvenezer lej értékű ékszert, amelyek leltárát a följelentés részletesen közli. A bevezetett nyomozás eredménytelen maradt és csak most értesült a konstancai rendőrség, hogy a szép Annát letartóztatták Kolozsváron.

Az ügy újabb aktáit a kolozsvári rendőrség visszaküldi Konstancába azzal, hogy Vasiliu An-

hallgató és vőlegényét, Borociu Szevért.

A rablóbanda eltűnése után előkerült a falu megrémült lakossága, majd a helyszínre érkezett Radulescu bíró és Zenghides postamester is. Behatoltak a korcsmába, ahol borzalmas látvány tárult a szemek elé. Az ablak mellett

vértócsában fetrengett a korcsmáros, feleségével együtt.

A korcsmáros kezefejéből és melléből, feleségének pedig melléből ömlött a vér, mindketten egy felrobbant kézigrántástól sérültek meg. A hatóságok a legerélyesebb nyomozást indították meg, de mind- eddig nem sikerült a bandának nyomára akadni.

A megkettőztetett csendőr-járőröknek sikerült két másik hírhedt rablóbandát kézrekeríteniök. Az egyiket, amelynek főnöke Morcov George volt, Kisenev környékén fogták el. Az elfogottakat átadták a törvényszéknek.

A másik banda, amely körülbelül negyven tagot számlált, Orhei, Kisenev és Balti megyék lakosságát rémitgette hónapok óta. Besescu csendőrkapitány valóságos haditervet dolgozott ki a banda kézrekerítésére. A Balti melleti erdősejben formális

közelharcra került a sor

a rablók és csendőrök között. A csendőröknek végre is sikerült a banda fejét lelőni, mire a banda tagjai kivétel nélkül megadták magukat.

sült? Megkérdezem magamtól, amikor végigtekintek a városban, vajjon nem-e lábaím alatt fejlődik naggyá ez a város. Ugy érzem szinte, hogy mialatt végigmegyek az uton, maga az utca meghosszabbodik. Tegnap este óta egészen bizonyosan kiterjedt.

A trópusokban a tapasztalt kertész nem teszi bambusz nádra a kalapját lefekvés előtt, mert nem tudhatja, vajjon reggelre feléri-e kézzel. A bambusz ilyen tempóban szokik fel. Tel-Aviv is így valahogy nő és fejlődik.

Tizenhatezer lakosával ma már olyan mint egy nagyváros, mindenféle üzemmél; vagy talán csak elővárosa egy nagyvárosnak, amely még nincs itt. Tel-Aviv mellett láthatatlanul ottvannak a nagy városok, amelyekben zsidók laknak. Ezek azok, akik építik a külvárost, városi rutinnal. A Tel-Avivban álló üzletek olyanok, mintha egy nagy vállalkozás tizenkettedik fiókjai lennének.

Ugyvélem, az amerikai nyugat nagyvárosai ilyenek voltak, mielőtt még felszerűltek. Ilyen korabőlcesek. Kész utakat lát az ember, amelyek homokon futnak végig és tevéket,

ssio!
.....
ük,
yári áron
RT
Cluj
16.
.....
árak
.....
villanykörte
kapható.

nát kérjék ki a bukaresti ügyészségtől. Az erdélyi származású Bongán Lukrécia feltalálására, aki valószínűleg a születési helyén bujkál, bevezették a nyomozást. A konstancai átirat szerint Vasiliu Anna és társa másutt is elkövettek kisebb-nagyobb ékszerlopásokat, de ezek részletei csak a szép Anna kihallgatása után fognak kiderülni.

Interjú a belzi rebbeval

„Remélnünk kell, hogy báránnyá szelidülnek a farkasok”

(Kassa, július 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Nagymihályon tartózkodó belzi rebbet meglátogatta egy kassai újságíró, aki a látogatást így írja le:

Az ajtó előtt életveszélyes a tolongás. Emberek sornak, jaj, istenem, harmad nap, jaj, istenem, negyedszer vagyok itt, de ki tudja, bejutok-e? A jó Landesmann Vilmos, a nobiles házigazda, védő szárnyai alá vesz és bevezet a rabbi előszobába. A kedves mosolyu „fogabbe” átveszi névjegyemet.

Néhány aligabevál is lekezelek és most már ösztönös nyugalmammal érzem, hogy beszélni fogok a rabbi-val. És csakugyan, alig egy órai várakozás után nyílik az üvegajtó és egy hang belekialtja a tömegbe nevemet.

Sikerült átlépnem a rabbi szobájának küszöbét.

A szobában hat titkár sürgött-forgott. Az udvarra néző nyitott ablakon száz kíváncsi fej lesett be, olyanok, akik már a reményéről is lemondottak, hogy bejuthassanak, de legalább látni akarták, mi történik idebenn. A másik ablaknál ül a rabbi. Hosszu szakállá gondosan ápolott, betűtől kirágott szemei, arca ráncos, tekintete kissé fáradt és homloka gondterhelt: olyan, mint egy kilépett Van Dyck-kép. A főtitkár hozzávetés és bemutat. A rabbi kedves mosollyal nyújtja kezét és székkel kínál. Kérdezzen — mondja.

— Nem akarok politikát érinteni, — mondom — de szeretném hallani a Rabbi ur véleményét az orosz bolszevizmusról.

— A bolszevizmus vallásellenes tendenciája mindennapi problémája a közvéleménynek — válaszolta — és így az közismert. Sajnos, sok kiváló zsidó pap is súlyos helyzetbe került, így a ljubavici világhírű tudós rabbi is, aki már több helyen próbált nyugalmat keresni, de mindenütt kellemetlenségei vannak. Jólásokba nem bocsátkozom: a Mindenható kezében van a Jövő, Ő dönt a bolszevizmus jövőjéről.

— Olvas Rabbi ur világi lapokat?

— Nem, lapokat én nem olvasok. A zsidó tudomány oly nagy, hogy egy élet kevés annak megtanulásához.

— Akkor Rabbi ur nem is tudja, hogy az emberek gonoszak, rosszak, hogy egyre gonoszabbak és rosszabbak?

— Ezt tudom és fáj nekem. Sok, nagyon sok emberrel beszél, gabbejeim is elmondják nekem, mi történik a nagy világon, úgy hogy általánosságban mindenről tájékozva vagyok. A Mindenható kezében van a Kegyelem, Ő megbocsátja bűneinket és remélnünk kell, hogy báránnyá szelidülnek a farkasok.

— Rabbi ur sok emberrel beszél. Mit gondol nem csökken a vallás hatalma?

— Az emberek bünei nagyok, de én azt tapasztalom, hogy a zsidóságban egyre nagyobb mérvet ölt a vallásosság. Különösen a háborúból visszakért ifjuságra mondható, hogy visszatérnek őseik vallásához és én hiszem, hogy a vallásosság ismét urrá lesz a földön.

Ezzel végetért az érdekes interjú.

A mai valutapiac

A nyugati devizák lanyhulása. A cseh korona emelkedése. Zuhan a német márka. A magyar korona szilárdulása

(Kolozsvár, július 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nyugati devizák — habár a lej Zürichben változatlanul 285 — a mai nap folyamán el-lanyhultak. Nagyobb forgalom volt cseh koronában, ami annak tulajdonítható, hogy a cseh korona két hét óta állandóan emelkedik a zürichi tőzsdén. A mai zárlatnál 1775-tel jegyzik, a tíz nappal előzőtti jegyzett 1650—17-es árfolyammal szemben. A pénzügyi körök további emelkedést várnak.

A német márka a mai zürichi nyitáskor a szombati 28-as árfolyamról 26-ra esett. A zárlatnál továbbesett a márka, 22-vel jegyezték. A bel-

Betiltották a zsidó iskolák vasárnapi tanítását

A zsidó iskolágy újabb sereplme

(Kolozsvár, július 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A sérelmes iskolarendeletek száma újra szaporodott egy látszólag ártatlan intézkedéssel, amely azonban rejtett intenciójával ugyancsak alkalmas arra, hogy a zsidó iskolák tanítását lehetlenné tegye.

A közoktatásügyi minisztérium a vasárnapi kötelező munkaszünetre hivatkozva, egyik legújabb rendeletével megtiltotta, hogy a szombatot megelőző zsidó iskolákban vasárnap tanítsanak. Vonatkozik ez a rendelkezés valamennyi zsidó iskolára, így a chéderekre és jesivákra is.

Vasárnap tehát szabad a korcsmákat nyitva tartani, már a fokozott szeszfogyasztásra való tekintettel is, de tanulni, tanítani, a kulturát szolgáló nem szabad. A rendelet természetesen korlátozza a vasárnap munkaszünetes ünneplését célzó. Sokkal egyszerűbb és ártóbb tendenciája van. Tudvalevőleg általános szabályzat heti 24 hatvanperces órában állapítja meg a tanítási idő minimumát. A zsidó iskolák ténylegesen többet tanítanak, már csak azért is, hogy a román és a héber nyelvek gyorsabb és teljesebb elsajátítását lehetővé tegyék.

Ez a rendelet a zsidó tanulók részére heti öt napi tanításra akarja szorítani az előadásokat. Ez olyan megterhelés lenne, melyet a tanulók nem bírnak el s amely szellemileg elviselhetetlenül megerőltetné a különben is túlságigott tanuló ifjuságot. Ezt a rendeletet is méltán sorozhatjuk azok közé, melyek iskoláink mindenféle ürüggyel való tönkrétévését célozzák. A vasárnap szentsége bizony egyáltalán nem lehet krisztusi indoklása s főképen ürügyes alkalom iskoláink tanításának lehetlenné tételére.

A sérelmes rendelkezés ellen elsőnek az Erdélyi és Bánáti Izraelita Iroda emelte fel a szavát, amely Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszterhez intézett memorandumában a következőket tartalmazta:

„A földi pénzpiacra feltűnő nagy kínálat volt a minimális keresettel szemben.

A magyar korona Zürichben 650-ről 675-re javult. A zürichi javulása következtében belföldön megszilárdult.

Irányzat: Lejben ingadozás, német márkában esés.

Július 9-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

4400—4500 külföldi magyar koronát,
7300—7500 belföldi magyar koronát,
845—846 francia frankot,
289—291 svájci frankot,
04955—050 dollárt,
1134—1135 olasz lírát,
100000—101000 német márkát,
35000—35100 osztrák koronát.
1651—1652 cseh koronát.
01050—01070 font sterlinget.

Valutapiac július 8-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1158, London 914, Newyork 200, Róma 869, Zürich 3500, Prága 604, Bécs 2875, Budapest 233, Berlin 11.

Bukarest. Valuták: Márka 15—, léva 100, török lira 115, font sterling 915, francia frank 1250, svájci frank 3550, lira 880, drachma 500, dinár 220, dollár 207, Napoleon 730, osztrák korona 29, magyar korona 170, cseh korona 600, lengyelmarka 21.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 26—22, Newyork 57700—5863/4, London 2675—2675, Páris 3390—33871/2, Milano 2465—2475, Prága 1780—1775, Budapest 675—675, Belgrád 615—615, Bukarest 285—285, Varsó 50—50, Bécs 831/2—83, Bécs lebélyegzett —.

Páris. Nyitás: London 7927, Newyork 1735, Berlin 7, Róma 7280, Prága 5300, Bukarest 840, Zürich 297, Bécs —, Varsó —.

Párisi zárlat: Lej 850.

Berlin. Zárlat: Róma 7550, London 820000, Newyork 180000, Páris 10300, Zürich 30800, Bécs 2621/2, Prága 5450, Budapest 2050, Amsterdam —, Brüsszel —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 3390—3513, lej 42—46, fontsterling 39590—40970, márka 495—570, olasz lira 865—885, francia frank 502—522.

zökben foglalta össze érveit a tanítás vasárnapi tilalma ellen:

Miniszter Uri

A zsidó iskoláknak küldött 46018—1923. számú rendelete, mellyel a jövő tanévtől fogva tiltja a vasárnapi tanítást, úgy közjogi, mint pedagógiai szempontból felelté sérelmesnek nézve, mert:

1. A tanítás nem eshetvén a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezései alá, itt nyilván arról van szó, hogy az ország zsidó lakossága a keresztény vallás ünnepeinek megtartására köteleztessék, ami az alkotmányosság elvével nyíltan ellenkezik; ez elvnek inkább az felelne meg, hogy vasárnapokon még az ipari és kereskedelmi munka is engedtetessék meg bizonyos határok közt azoknak a zsidó polgároknak, akik igazolják, hogy szombaton ily munkát nem végeznek.

2. Minthogy vallástörvényünk szerint nekünk szombat a heti ünnepnapunk, iskoláink hetenként két napig szünetelésre könszerítettnek, ami egyenesen lehetlenné teszi egy célszerű óratervezést, hanem pedagógiai szempontból káros óratorlásra vezet, különösen tekintetbe véve, hogy a zsidó iskolákban egy nyelvvel, a héberrel többet kell tanítani, mint más iskolákban.

Ezzel szemben nem lehet felhozni azt, hogy a vasárnapi tanítás sérti a keresztény érületet, mert egyrészt a tanulás az iskola falain belül zárt helyen folyik, másrészt nem is olyan természetű munka, mely az ünnepi hangulatot zavarhatná. Nekünk is voltaképen szabad volna szombaton tanítanunk, csak azért nem tehetjük, mert egyrészt nem szabad írának, rajzolnunk és kézimunkát végeznünk, másrészt a tanítóknak és tanulóknak délelőtt és délután az istentiszteleten kell résztvenniük.

Mindezek alapján tisztelettel kérjük Miniszter Urat, hogy jelzett rendeletét a zsidó iskolákra nézve hatálytalanítani sziveskedjék.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A kolozsvári kongresszusi szavazásokat szordán folytatják

A kongresszusi delegátusok választása a Zsidó Nemzeti Szövetség valamennyi csoportjánál vasárnap folyt le. Erdély sékelfizetői számának arányában öt delegátust küld ki a XIII. világkongresszusra.

A Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája a választási szabályzat szigorú betartásával állította össze a hivatalos jelöltek listáját: Fischer József dr. (Kolozsvár), Giszkalay János (Kolozsvár), Hirsch Jakab (Nagybánya), Klein Albert (Dés), Klein Jakab (Bánffyhyunad), Klein Miksa dr. (Kolozsvár), Léb Ödön (Kolozsvár), prof. Marmorek Sándor dr. (Páris), Marton Ernő dr. (Kolozsvár), Schwarcz Mihály (Arad), Székely Béla (Kolozsvár), Terner Jakab (Zilah), Weiszburg Chaim dr. (Kolozsvár). Kolozsváron a választás technikai okokból nem lehetett befejezni s így a választásra kiküldött bizottság szerda délután 5—7 órára tüzte ki a választás folytatását.

A szavazás a Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodájában lesz. Szavazni a sékel felmutatása mellett csak személyesen lehet.

Tekintettel a világkongresszus nagy fontosságára, feltétlenül kívánatos, hogy minden sékelfizető gyakorolja szavazati jogát a zsidó világparlament tagjainak megválasztásánál.

— Az antant meg akarja tiltani, hogy a götebörgi versenyaviatikusok átrepüljenek Németországon. Stockholmól jelentik: A götebörgi repülőverseny résztvevői készen állanak turájukra. Az aviatikusoknak át kell repülniök Németországot. A verseny elé azonban vártalan akadályként tornyosult Franciaország és Belgium hirtelen tilalma, amely meg akarja akadályozni, hogy a versenyzők Németországon átrepüljenek. A stockholmi sajtó ez ellen erőlyesen tiltakozik és valószínűleg a kormány utján fel fogja szólítani az antantot, hogy a sportversenyek szabadsága ellen ne éljen nemzeti kifogásokkal.

HI

Az Uj Kelet cikkeinek jelölésével engedélyezett árak: Egy félvétre 320 lei, Felelős szerkesztő: M.

Eisler M

Nem lehet közt Eiser Magdi, a főpammosolygó Magdi, a csupa ész és csupa záporverte tearóza, felhőfoszlány. Pedig Mindig tanult, fej akart lenni, akarni, élete utolsó heteiben között vergődött, ell tuiatából a megva Szegény, drága Mag amikor már csak fották benne a lementegetőzött testvér — Meglásd, napodra milyen szóságodat.

Nem gyógyult között találta a hajnyit virrasztott, most Magdi és körü A bölcs és higgadt papné, a két okos, kadtak a nagy szent Már csak emlévénye. Emlék, amely Mert Magdi az ifjus

Az Eisler cs gyászjelentést adta „Dr. Eisler Gizella, gyermekei ság nevében is világ, vérző szívvel tudatju viruló, fájdalmas éle ma reggel 1/29 ór hanyatlott.

Drága kis le 4 óraker fogjuk a l Str- Vlaicu) tartand gárdi zsidó temetőt elnyugtatni.

Mint hervadt kisérni napjainkat e Angyali jószágú gye

— A pénzügban a kölcsönsz elentés szerint B kölcsönszerződést, a vasutak rendbehozt font sterlinget boos a feltétellel, hogy része angol üzemek anyagok és mozdion Bratianu pénzügyu újabb pénzügyi ter akar felvenni kültő kétmilliárd lejt vás egyrészt a valutát kétmilliárd lejjel k szállítóknak az álla tila pénzügyminisz után Dorna Vatrár

— Az erd gresszusa. Szom külsőségek közepet az erdélyi és báná megyeház diszterm a román újságírók következő vezető dr. Paál Árpád, U dr. Alelnökök: Sz (Arad), Marton Walter Gyula. T

Kongressz a Zs. N.

HIREK

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

Eisler Magdi meghalt

Nem lehet könnyek nélkül leírni e szenvedést. Eisler Magdi, a főpap leánya, az izmos, a mindig mosolygó Magdi, a modern és szentimentális, aki csupa ész és csupa jószág volt lehullott mint egy záporverte tearóza, eltűnt mint egy rózsaszínű felhőfoszlány. Pedig hogy felkészült az életre! Mindig tanult, fejlesztette magát, egész ember akart lenni, akarni, akarni, ez volt életeleme és álete utolsó heteiben is, amikor a Halál karmai között vergődött, elhessegette világos és tiszta tudatából a megváltozhatatlant és élni akart. Szegény, drága Magdi még az elmúlt szombaton, amikor már csak fájdalomcsillapító injekciók tartották benne a lelket, fájdalmas életösztonnal mentegéztetett testvérénje előtt:

— Meglásd, ha felgyógyultam, születésnapodra milyen szép ajándékkal hálálom meg jószágodat.

Nem gyógyult fel. A kis szobában, ahol könyvei között találta a hajnal és ahol olvasva és tanulva annyit virrasztott, gyulatlan koporsóban fekszik most Magdi és körülötte a tragikum ólmos fájdalma. A bölcs és higgadt főrabbi, a kedves és nemes papné, a két okos, vidám testvér könnyei felszikkadtak a nagy szenvedésben.

Már csak emlék Magdi incselkedő, megejtő lénye. Emlék, amelynek lelkünkbe kell edződnie. Mert Magdi az ifjuság volt és a szeretet.

(Sz. I.)

Az Eisler család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

„Dr. Eisler Mátyás és neje szül. Weisz Gizella, gyermekeink: Lily és Klári és a rokonság nevében is világgá kiáltjuk fájdalmunkat, midőn vérző szívvel tudatjuk, hogy édes csibikénk Magdi, viruló, fájdalmas élete tavaszán, 21 éves korában ma reggel 1/29 órakor a boldog öröklét ölébe hanyatlott.

Drága kis leányunkat f. hó 10-én délután 4 órakor fogjuk a lakásunkon (Bánffy-utca 2. sz., Str. Vlaicu) tartandó gyászszertartás után, a házsongárdi zsidó temetőben korai, könnyásta sírjában elnyugtatni.

Mint hervadt virág édes illata, úgy fogja kísérni napjainkat elszállott életének drága emléke. Angyali jószágú gyermek, könnyörögj érettünk!”

— A pénzügyminiszter aláírta Londonban a kölcsönszerződést. Londonból érkezett elentés szerint Bratianu Vintila ma aláírta a kölcsönszerződést, amely szerint Anglia a román vasutak rendbehozatala céljából két és félmillió font sterlinget bocsát Románia rendelkezésére azzal a feltétellel, hogy ennek az összegnek kétharmadrésze angol üzemekben marad, a szállítandó vasuti anyagok és mozdonyjavítások ellenértéke fejében. Bratianu pénzügyminiszter egyébként Londonban újabb pénzügyi tervvel lépett fel. Akkor a kölcsönt akar felvenni külföldi valutában, amellyel mintegy kétfélmillió lejt vásárolhat össze a külföldön. Ezzel egyrészt a valutát akarja javítani, másrészt ezzel a kétfélmillió lejjel ki akarja fizetni az összes belső szállítónak az állami tartozásokat. Bratianu Vintila pénzügyminiszter külföldről való hazaérkezése után Dorna Vatrára megy hosszabb szabadságra.

— Az erdélyi és bánáti újságírók kongresszusa. Szombaton tartotta meg impozáns külsőségek közepette ezévi országos kongresszusát az erdélyi és bánáti újságírótestület az aradi vármegyeház disztermében. A kongresszuson, amelyen a román újságírók is képviseltették magukat, a következő vezetőséget választották meg: Elnök: dr. Paál Árpád, Ügyvezető elnök: Kádár Imre dr. Alelnökök: Szász Endre (Cluj), Réthy József (Arad), Marton Manó (Oradea-Mare). Főtitkár: Walter Gyula. Titkárok: Erdélyi Kálmán, Pe-

rédi György. Jegyzők: Diamant Elemér és Major Béla. Pénztáros: Váró Benedek. Választmány: Olajos Domokos, Szabó Imre, Darvas Simon dr., Indig Ottó, Ligeti Ernő, Ormos Ede dr., Boros László, Finta Zoltán, Olasz Pál dr., Kócsi Jenő, Sárkány Gábor, Kubán Endre, Maróth Sándor, Tabéry Géza, Gyulai Zsiga, Kocsis Béla. Ellenőrök: Erős Vilmos dr., Faragó Rezső, Dénes Sándor dr. Ügyészek: Szegő Imre dr. Kertész Jenő dr. Központi fegyelmi bizottság elnöke: Sas László. Ügyvezető alelnök: Murányi Győző dr. Tagok: Ládai István dr., Ormos Ede dr., Nyirő József, Ujvári László. Nyugdíjintézet elnöke: Zágony István dr. Ügyvezető alelnök: Walter Gyula. Alelnök: Bolgár Lajos. Igazgatósági tagok: Mátrai János, Nagy Lajos, Pálos István, Szabó Imre. Falus Lajos dr., Szoméri Oszkár, Katona Béla, Zoltán Jenő. Stepper Vilmos. Gazdasági igazgató: Székely János. A választás után az új elnök: Paál Árpád dr. elfoglalta az elnöki széket, megköszöntötte megnyilvánuló bizalmat és biztosította a kongresszus tagjait buzgó működéséről. Este az aradi újságírók a vendégek tiszteletére bankettet rendeztek.

Herzl-ünnepről a nagyváradi héber óvodában. Nagyváradról jelentik: A héber óvoda vezetősége szépen sikerült „Herzl“-ünnepelet rendezett, amelynek során dr. Kohányi Rezső és Roth Efrájim magasszárnyalású emlékbeszédekkel hódoltak Herzl emlékének.

— Katonáknak tilos a politika. Bukarestből jelentik: A „Lupta“ szerinti hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy a tisztek résztvehessenek politikai vagy fascista jellegű klubokban.

— Halálos kimeneteli autóbaleset. Bukarestből jelentik: Ma reggel a Calea Mosiloron autószerencsétlenség történt, amelynek egy nő esett áldozatul. A nő halálos sérüléssel a kórházba szállították. A sofőr a megengedettnél gyorsabb tempóban hajtott végig az utcán s a nőt, aki éppen az utca másik oldalára akart átmenni, elütötte. A sofőrt letartóztatták.

— Érettségi a temesvári Zsidó Liceumban. Temesvárról jelentik: A Zsidó Liceum főreáliskolájában és főgimnáziumában június 2-ától 4-ig folytak le a szóbeli érettségi vizsgálatok dr. Joan Rosu miniszteri kiküldött elnöklete alatt, a következő eredménnyel: teljesen érettek Grün Izidor, Rosenthal Antal, Strausz Béla, jól érettek Eibenschütz Olga, Pavlik Olga, Sternheim Béla, Szepesi Sándor, Blum Klára, Goldstein Béla, Kardos Lili, Philip László, Raschofszky István, Weisz Sarolta, érettek Gonda Sándor, Herskovits Sándor, Themák Ede, Weiner Lajos, Fögel Léb Jakab, Schlesinger Géza, Weinberger Salamon. Hat jelöltet a szeptemberi javítóvizsgálatokra utasítottak. Az eredmény általában igen kielégítő. A kormánybiztos különös elismeréssel nyilatkozott a vizsgák nyugodt és harmónikus lefolyásáról és arról a mintaszerű bánásmódról, mellyel az intézet tanárai a növendékeket vezetik.

— Halálozás. Julius 7-én meghalt Fogarason Neumann Izsák nagykereskedő, a Chebra Kadisa elnöke. Az elhunyt minden zsidó mozgalomnak, intézménynek lelkes és áldozatkész munkása volt. A chebra külön gyászjelentésben közölte a halálhírt és részére az ujonnan átrendezett temetőben diszshelyet jelölt ki.

— Koncert a fogoly Krupp báró cellájában. Párisból jelentik: A napokban ideérkezett Arnold Rose hírneves osztrák hegedűművész. Düsseldorfból jött, a megszállott Ruhr-vidékről, ahol rendkívül érdekes helyen koncertezett. Nem vigadóban, sem valamilyen más hangversenyteremben, hanem fegyházban, a fogoly Krupp von Bohlen báró és igazgatótársa Otto Bruhn előtt. A különleges hangversenyéről Rose elmeséli, hogy egyáltalában nem érezte a környezet nyomasztó hatását. Krupp báró, bár meg van törve, látszólag egészen türelmesen kezdte letölteni negyvenévi fogságát. Igaz, hogy az egyik szünetben megsugta Rosénak, csak azért, mert megvan győződve róla, hogy egész fogsága csak néhány hónapig fog még tartani. A „cella“, ahol a ruhrvidéki mágnás raboskodik, nagyon elegánsan van berendezve, iró-

asztallal, sezlonnal, képekkel. Rose résztvett egy fogházi ebéden is, amelyet fegyűrház fegyűr szerveztek. Ez is kifogástalan volt. És hogy mennyire tiszteletben tartják Krupp személyét, azt mondotta Rose, legjobban az én koncertem bizonyítja. Hogy ilyet egyáltalában megengedték! Megszállásra, passzív ellenállásra, éhezésre, verésre csak akkor eszmélt, amikor a szépen felsurolt cellalépcsőkön lejtött, kikanyarodott az udvarra és egy vasrács mögül sovány, hosszú ujjakat látott a szabad levegőre görosösen kifonódnai, fekete körmökkel. Német bányamunkások voltak, akik ugyanazért a bűnért lettek büntetve mint Krupp báró von Bohlen.

— Áresés várható a huspicacon. A huspicacon minden valószínűség szerint már a közeljövőben áresés várható. A magas vámitelék miatt ugyanis kevés élőmarha jut ki az országból. Ilyen módon az élőmarha ára napról-napra olcsóbbodik. A kolozsvári ármegállapító bizottság ma délelőtt dr. Utalea polgármester elnöklete mellett ülést tartott, amelyen ezt a tényt leszögezték. Egyelőre az érvényben lévő maximális árakat nem változtatták meg, de előreláthatólag a közeljövőben csökkenteni fogják a husárakat.

— Házasság. Berceller Vilmos Zilahról f. hó 4-én eljegyezte Lebovits Sárkát Nagykárolyból. (Minden külön értesítés helyett.)

— A tartozásokat rendező román bizottság még nem érkezett Prágába. Prágából írják: A tartozások kérdését rendező román bizottság még nem érkezett meg. Az a hír tartja magát, hogy Románia előbb Svájjal és Franciaországgal fog tárgyalni és csak aztán rendezzi a csehszlovák követelések kérdését.

— A világ legnagyobb bélyegkiállítása. Londonból írják: A londoni nemzetközi bélyegkiállítás, amely a napokban nyílt meg, egyike a legnagyobb kiállításoknak, amelyeket bélyegekkel kapcsolatban a világ valaha látott. Több mint egymillió bélyeg látható a kiállításon és az itt összegyűjtött bélyegeknak az értékét kétfélmillió font sterlingre becsülik. A gyűjtemények Anglia hatszáz legnagyobb bélyeggyűjtőjétől származnak, de Európa többi országa, Amerika és Japán gyűjtői is elküldték válogatott kollekcióikat. A kiállításnak egyik legértékesebb bélyege az 1856-ban kiadott egy cent British-Guayana-bélyeg, amelyből egyetlen példány ismeretes.

— Az angol dokkmunkások kommunista vezetőséget választottak. Londonból jelentik: A dokkmunkások tudvalevőleg hosszabb idő óta sztrájkolnak. A szakszervezeti vezetőség, amely szociáldemokrata, most felszólította a sztrájkolókat a munka megkezdésére. A dokkmunkások ezt megtagadták. Egyidejűleg monstre-kongresszust tartottak, amelyen kibuktatták a szociáldemokrata vezetőket és helyükbe kommunistákat választottak.

— Egy nyugdíjas tisztviselő borzalmas tragédiája. Nagyváradról jelentik: Sűdy József nyugalmazott pénzügyi tanácsos, aki szolgálatának jórésztét Nagyváradon töltötte le, Váraköllösön özv. Simkó Józsefné házában lakott már évek óta. A hetvenhatéves öregpár, akinek összes jövedelme kétszázhatvan lej havi nyugdíja volt, leirhatatlan nyomorúsággal küzdött. A valamikor jobb sorsot látott főtisztviselő egyik napról a másikra alig tengette életét és az utóbbi hónapokban már a lakását sem tudta fizetni. A bíróság a háziasszony kérésére el is rendelte Sűdy kilakoltatását. A kilakoltatási eljárás tegnap délelőttre volt kitézve. Reggel hat órakor Sűdy feltűnően izgottan leietett a kertbe, ahol a háziasszonya gyomlált. — Hé, Simkóné, kiáltott a háziasszonyára — hova tette a kicsi kofferem? Majd be sem várva az asszony választát, kirántotta revolverét és rálőtt az asszonyra, aki holtan bukott a földre. A gyilkosság után bezárkózott a szobájába és mire a lövés zajára elősiető szomszédok rátörték az ajtót, magával is végzett, revolverjével szívaltötte magát.

* Külföldi átutalásokat legelőnyösebben és leggyorsabban eszközöl az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T.

Kongresszusi delegátusválasztások Kolozsváron, szerda délután 5-7 óráig a Zs. N. Sz. központi irodájában. — Minden sékelfizető adja le szavazatát

Közgazdaság

Fások érkezte Nagyváradon. A tűzifa ügyének elintézése után az Erdélyrészi Faegyesület tagjai elhatározták, hogy vasárnap, július 15-én az összes körzetek képviselői Nagyváradon érkeztet tartanak, ahol meg fognak állapodni a felosztás, ellenőrzés és vasúti refakciák ügyében.

Vizgálat a tordai gabona- és huskontingentálási ügyben. Tordáról jelentik: Goma belügyi vezérigazgató, aki annakidején a kolozsvári polgármester elleni ügyben vezette a vizsgálatot, Tordára érkezett, ahol Gentiu tordai polgármester és Mihali prefektus ellen a gabona- és huskontingentálási ügyben megkezdte a vizsgálatot.

Az erdélyi bőrértékesítőszövetkezet részvétele a báránybőrexportban. Megirtuk, hogy az ipari és kereskedelmi minisztérium ötszáz ezer darab juhbőrnek az országból való kivitelét engedélyezte. Az erdélyi bőrértékesítőszövetkezetek körülbelül százezer juhbőr fölött rendelkeznek. Réthy Károly, a szövetkezet elnöke ma beszerezte a városi és iparkamarai igazolványokat, hogy ezek révén az erdélyiek is kiszállíthassák az itt heverő báránybőröket.

Exportörök és kereskedők a szállítók ellen. Vasárnap délelőtt a kolozsvári iparkamárában az exportörök és kereskedők megbeszéltek annak a módozatát, miként lehetne egy közös nemzetközi szállítói részvénytársaság útján a szállítást olcsóbbá tenni és a kivitel körül felmerülő munkákat egyszerűsíteni. A résztvevők egy komoly és nagyszabású akció megindítását határozták el.

Csehszlovák vámiroda Máramaroszigeten. Máramaroszigetről jelentik: A csehszlovák vámiroda mindeztideig nem kezdte meg a működését, mert nem érkezett meg Máramaroszigetre az állambiztonsági hivatalhoz és a határrendőrséghez a minisztérium rendelete és a román hajóságok nem delegálhattak hivatalosan senkit a vámiroda mellé. A napokban végre megérkezett a régen várt rendelet és így a vámiroda a mai napon megkezdte működését. Ezután a Csehszlovákiába utazók podgyász- és utlevélvizsgálatát hivatalosan megejthetik Máramaroszigeten is és azok most már Máramaroszigeten is felszállhatnak a csehszlovák személy- és gyorsvonatokra.

A kolozsvári iparkamara szemleutja. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara folytatta a napokban megkezdett szemleutját. Ezuttal a szemleut első stációja Topánfalva volt. Innen Gyulafehérvárra, majd Balázsfalvára utazott a bizottság. Felkeresték továbbá Dicsőszentmárton, Abrudbányát, Zalatnát, Marosújvárt és Marosludast. A legtöbb helyen írásba foglalva sorolták fel a panaszokat. Zalatna és Marosludas követeli, hogy a betegségyelőpénztár fiókot állítson fel a községben. A szóbeli panaszokról jegyzőkönyvet vettek fel.

A CFR. rendelései Bécsben. Bécsből írják: A román kormány több évre terjedő lokomotívjavítási rendelést adott az osztrák Warchalowski-Eisler & Co. részvénytársaságnak. Ebből a célból a román költségvetésbe új tételt állítottak be. A román kormány egyúttal megfizeti a Warchalowski-cégnak 89 millió lejre rugó adósságait. Az új rendelések összege 159 millió lejre rug. A megbízás elnyerése végett a cég főnöke, Warchalowski nagyiparos, aki egyúttal a bécsi román kereskedelmi kamara igazgatósági tagja, a hetekben Bukarestben időzött.

Legolcsóbban
fest, tisztít az

UNIO
gőzmosógyár
Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1888

SPORT

Vasárnapi eredmények A KAO országos atlétikai versenye

Nagyszámu közönség jelenlétében került lebonyolításra a KAC ideai első atlétikai versenye. Kitünő rendezés, jó eredmények jellemezték a versenyt, melyet a KAC legszebb sikerei közé számíthat. Kiemelkedő eseménye volt a versenynek az 1500 méteres síkfutás, a 200 méteres síkfutás és 4x100 és 4x200 m. staféta, melyeknek küzdelmei új országos rekordot eredményeztek.

Részletes eredmények:

1. 100 m. hcp. 1. Steiner (AAC), scratch 11.4 mp. 2. Schiller (AAC). 3. Platz (T) 2 m. előny.

2. 800 m. hcp. 1. Bujdos (KAC) 2 p. 8.4 mp (35 méter előny). Hankisz (VSC) 50 m. előny. 3. Schwelengräber (AAC) scratch.

3. Gerelyvetés hcp. 1. Péter (KAC) 49.80 m. (9.50 m. előny). 2. Schiller (AAC) 43.65 m. (10.50 m. előny). 3. Barabás (VSC) 41.30 m. scratch.

4. Távolográs hcp. 1. Biró (KAC) 6.28 m. (60 cm. előny). 2. Barabás (VSC) 6.19 m. scratch. 3. Simonffy (MSE) 5.99 m. (60 cm. előny).

5. Magasugrás. 1. Péter (KAC) 171 cm. 2. Schiller (AAC) 156 cm. 3. Barabás (VSC) 156 cm.

6. 1500 m. síkfutás. 1. Márton (VSC) 4 p. 31.6 mp. (Országos rekord). 2. Schwelengräber (AAC). 3. Bujdos (KAC) és Hankisz (VSC) holtversenyben.

7. 4x100 m. staféta. 1. (AAC) 46.4 mp. (Országos rekord). 3. NTK.

8. Súlydobás. 1. Dávid (KAC) 11.01 m. 3. Borbély (NSE) 10.88 m.

9. 300 m. síkfutás. 1. Péter (KAC) 23.2 mp. 2. Steinfeld (AAC). 3. Steiner (AAC).

10. Diszkoszvetés. 1. Dávid (KAC) 37.01 m. 2. Székely (NTK) 31.58 m. 3. Caba 30.45 m.

11. 400 m. síkfutás. 1. Steinfeld (AAC) 55.0 mp. 2. Platz (T). 3. Binder (KAC).

12. Rudugrás. 1. Vajna (KAC), 2.92 m. 2. Fetter (KAC) 2.92 m. 3. Pável (U) 2.55 m.

13. 4x200 staféta. 1. KAC, 1 p. 36.8 mp. (országos rekord). 2. AAC.

14. Svéd staféta. (400x300x200x100). 1. KAC 2 p. 16 mp. 2. NTK. A KKC könnyen győz.

Haggibbor—KAC 1:1 (0:0). A barátságosnak hirdetett mérkőzés Steinhübel Zoltán aradi bíró gyengése miatt eldurvult. A durváskodásban előljárt Marcinkievitz, a KAC centerhalfja, akit csak a játék végén állított ki a bíró. Ennek ellenére is az első féldő állandó Haggibbor-telennyel telik el, de a testi épségüket féltő csatárok nem ambicionálják, hogy eredményt érjenek el. A védelem könnyen szereli le a KAC lefutásait.

A második féldőben erősebb lesz az iram és a 17-ik percben kornerből Rakitovszky révén a KAC gólt ér el. A kapott gólról a Haggibbor nagy verével fekszik bele a küzdelembe. Támadást támadásra vezet, melyeket a KAC úgy próbál ellensúlyozni, hogy Marcinkievitz csunyan lerugja Braunt, aki erre önként elhagyja a pályát. A tíz emberrel játszó Haggibbornak így is sikerült a 32-ik percben Rosenberg gyönyörű lövésével kiegyenlíteni. A gól után következik be Marcinkievitz kiállítása, rövid néhány perc múlva pedig Jakobi bírói tévedés folytán kerül ugyanily sorsra. A kilenc emberre olvadt Haggibbor azonban így is a mérkőzés végéig fölényben volt.

A Haggibborból kiváltak Pollák, Lazarovits, Jakobi és Nyul, míg a KAC-ban Rakitovszky és Raduch jó játéka emelkedett ki.

Nagyváradon Kolozsvár hivatalos bajnokcsapata, a Victoria 2:1 arányú vereséget szenvedett a NAC-tól. A mérkőzés különösen a Victoria részéről nagyon durva volt, mentéjükre szolgál azonban, hogy centerhalfjukat mindjárt a mérkőzés elején kiállították, ami nagyban hozzájárult a játé-

kosok vereséghez ideges hangulatához. A NAC mindkét gólját Rónai lőtte, míg a Victoria gólját Cipicgán érdeme.

Marosvásárhelyen a nagyváradi Egyetértés 3:1 arányú vereséget szenvedett a nagyon feljavult MTK-tól.

A göteborgi olimpiász. A birkózóversenyeken Varga és Radvány eddig összes ellentelket legyőzték. Fehér és Magyar ellenben kiestek. A víziló-mérkőzések során Stockholm csapata 9:3 arányban legyőzte Magdeburg csapatát. A tenniszverseny első napján Kehrling nagy fölényrel győzött. Uszóversenyekben: 4x100 méteres staféta 1. Stockholm 4 p. 25.1 mp. 2. Köln. 3. Mahnó. Budapest és Hamburg csapatát előbbi indulás miatt kiállították.

* Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák gyönyörű kivitelben kaphatók Sugár & Co, sportruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Tenniszcipőkben és felszerelésekben nagy választék.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Kedd: Hegyek alján. (Az operaszemélyzet bucsuja szünetelő előtt. Premierhelyarákkal. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. Sorozatszám 469.)

Szerda: Hermelines nő. (Operettújdonosság, 6-osz. Pintér Böske és Tolnay Andor együttes vendégjátéka. Mérsékelttel emelt helyarákkal. Sorozatszám 470.)

Eredeti gyári
árak!

Eredeti gyári
árak!

„HELIOS“
kötött-szövött áru gyár lerakata
Cluj, Piața Unirii
(Főter) 7.

Óriási választék kötött és szövött
árakban, harisnyák és keztükben!

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközök

AB FÜRDŐ

Ajánlható
mol

Palace Hotel
Dr. Lakatos
Quisiana
Lakatos
Pension E
nero, Ho
Savoy, H
nia), Pens
Pension S
sion Quita

Penzionárak 25 lírából
Felvilágosítást és p
Báná

Arcod
Nagyon
KAISER
Jó hatá

1495

Telefon 31.
Mindennemű láda
és szétválasztott ré
készít és szállít
Sajovics é
Cluj, Strada Cer

Vas-
szersz

és szerszám
motorok
szijákat,
gázarmat
gázcsőidő
szivattyú
és elektr
legszak
m

TECH
Tar

Sürgőnycluj:

Perzsá

Csecsemő
kekideális

ABBAZIA FÜRDŐSAISON

Ajánlható hotelek, szanatóriumok és penzlők:

Palace Hotel, Nemes Kurhaus, Dr. Lakatos Hotel, Pension Quisisana, Villa Jeanette, Dr. Lakatos Hotel Bristol, Hotel Pension Breiner, Hotel Quarnero, Hotel Speranze, Hotel Savoy, Hotel Regina (Stefania), Pension Augusta, Hotel Pension Schweitzerhof, Pension Quita, Kurhaus Dr. Mahler

Penzióárak 25 lírától 45 líráig. — Elsőrangú oltatás. Felvilágosítást és prospektusokat ad Forral Mihály, Bánát-iroda, Temesvár

Utolérhetően de mégis kapható a „Gladys” sósorszesz

Gyártja
Herczeg Géza vegyészeti gyára
Cluj

Aggag és Vegyipari Rt. Szatmár
Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt, mütrágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húsleves, nyers és olvasztott faggyut

AUTOMOBILOK!!

Bővebbet EMIL BLAGA Cluj Benzint és gumit **sporolhatnak megkímélve egyuttal a gépet is!**

Nyugágyat

bükkfából kartámlákkal és lábtartóval, vászon nélkül 170.—, extrakivitel 250.—, vászonnal 350.—, extrakivitelben 430 lej beküldése ellenében legszolidabban szállít nagyban is: Weisz Kálmán Oradea-Mare (Nagyvárad), Nagypiac 10

Modern üvegesiszolda és tükönárugyár PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legjobb tüköröket és butor-üvegeket minden Ujrafoncsorozás méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Arcod bőre hogyha Nagyon zsiros, **KAISER BORAX** Jó hatása biztos.

Telefon 81. **Ládagyár** Fióküzlet: Egeres
Mindennemű ládákat és fadóboxokat összeszegezett és szétzedett részeken megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361
Sajovics és Lebovits fakeskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántói-ut) 1 szám

Vas- és faipari szerszámgépeket

és szerszámokat, benzín elektromotorokat és dynamókat, gépszijákat, olajokat, gőz-, víz- és gázarmatúrákat, gázcsöveket és gázcsőidomdarabokat (fiting), szivattyukat, továbbá műszaki és elektrotechnikai cikkeket a legszakoszerűbben és legjobb minőségben szállítja 1544

TECHNIKA R.-T. Targu-Mures

Sürgönycim: Technica. Telefon 3-36

Perzsaszőnyegekben a legnagyobb választék. Alkalmi vételek Sternbergnél Oradea-Mare (kishidő)

Csecsemők, kisgyermekideális ápolószere a **Höfer-féle gyermek hintőpor** és Höfer-félegyermek-orém!

Telefon 2-14

Telefon 3-84

VADÁSZ & COMP.

vizvezeték-, csatornázás- és villamosvilágítás berendezési vállalat. Üzlet: Str. Universitatii (volt Egyetem-u.) 2
Műhely: Str. Baba Novac (volt Bethlen-utca) 11. szám alatt

Villamos vasalók, főzőedények, csillárok, Tungsram-féle izzólámpák, mindennemű szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Praktizierter Kantor

mit hohe schöne Bariton-stimme, Musikalisch gebildet, fähig Chorstudiren und leiten, mit schönem Vortrag, Gefügel Schächter mit Kabolo von Orth. Rabbiner, guter Balkore ist im notfalle fähig Religion-unterrichten, Verheiratet, 29 Jahre Alt, sucht passenden Posten unter adresse Hermann M. Fágárag, Str. Aran Pumnul 1. 5798

Ingyen

Ingyen

Csak 8 napig
Minden 300 lei vásárlás után 1 drb. selyem nadrágtartót kap

ingyen

aki **Welsz Siegfried** úri divat üzletében Calea Regele Ferdinand 6. sz. vásárol. Legszébb választék kalapokban és fehérneműekben

Ingyen

Ingyen

GÁRDI ÉS TÁRSA

fényképezési műtermei Cluj-Kolozsvár, str. Saguna (v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék, gyermekfényképek, nagyítások

1928 július 10.
...gulatához. A NAC
...a Victoria gólya
...várad Egetértés
...ett a nagyon felja.
...A birközöverse-
...g összes ellentelei-
...ellenben kiestek.
...Stockholm csapat
...eburg csapatát. A
...hrling nagy fölény-
...n: 4x100 méteres
...mp. 2. Köln. 3.
...g csapatát előbbi
...cipők és sapkák
...Sugár & Co, sport-
...ei 5. Tenniszipők-
...laszték.
VÉSZET
...aszemélyzet bucsuja
...erhelyárakkal. Elő-
...erre vezető ajtókat
...469.)
...ettujdonság, 6-od-
...és Tolnay Andor
...Méréskelten emelt
...ám 470.)
Eredeti gyári
árak!
1488
S
...r lakata
...irri
és szövött
keztükben!
1493
1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1598
1599
1600

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szolg — 20 lel. Jelliges hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat:

körleveleket

cégekártyát

levélpapírost

számlát

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készíti a Kadima-nyomda Rt.

25.000 lejért 6 lóerős tüzesgép eladó vagy pedig cséplőgarnitúra tulajdonossal társas viszonyban cséplést vállalom. Lax Izidor Marosujvár. 5852

Jó családból való négy középiskolát végzett fiu aranyművestanulónak fölvetetik. Cím a kiadóban. 5845

Elcserélném belvárosi két szoba és mellékhelyiségekből álló lakásmat külvárosi kertes lakással. Választ „Ráfizetek“ jellegére a kiadóba kérek. 5803

Gyógy-növényeket

körisbogarát és anyarozsot vásárol a „HERBA“ vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 1562

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

lámpáruk bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNÁL

CLUJ, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

DIANA

FÜRDŐ ÉS VIZGYÓGY-INTÉZET

szénasavas-fenyőkivonat, kén, só, villany, hőlég, nap stb. stb. fürdővel. —

Vezető orvos: Dr. Porsche ideggyógyász

Keresek egy vas- és fűszerszakmában jártas, izr. vallásu segédet, ki munka és rendszerető. Ajánlatát küldje be kor és igénye megjelölésével. Káhn Áron, Halmi. 5859

Szegeden levő villanyerővel felszerelt, most átvett nagyforgalmu faterleplehez keresek állandó szállítót sürgősen tüzi- és épületfára, elszámolásra és készítésre is. 8—10 millió korona már most rendelkezésre áll. Berger utóda faterleple, Tavasz-u. 9. Szeged. 5858

Elköltözés miatt

teljesen új keményfából készült modern hálószoba berendezés, konyhabutorzat

eladó

Cím a kiadóban

Autó, 24/9 lóerős, alig használt, frankfurti Adler luxusautó, 6 üléses modern karosszériával, 4 villanylámpával, spitzkühlerrel, 4 új Michelin-Cable gumiköpennyel, 2 pótkerékkel, eladó. Goldstein-nyomda, Dej. 5857

Ungár Ármán rövidáru nagykereskedés, Timisoara, Cetate, Str. Primeirii 14. Telefon 969. 5855

Endetall

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

Tisztelettel közöljük, hogy üzletünket helyszüke miatt saját házunkból a volt „Bőripari“ és „Musika“ részvénytársaságok céljainkra egyesített és átalakított

Piața Regele Ferdinand (volt Fő-tér) 45—47 szám alatti helyiségeibe helyeztük át. Raktáraink továbbra is Strada Calarașilor (Kossuth L.-u.) 40. sz. alatti saját házunkba maradnak. Uj helyiségünkben, mint eddig is, csak viszonteladókat szolgálunk ki.

NUSSBAUM TESTVÉREK

rövid, nárnbergi, diszmű és játékaru nagykereskedés
TÁRGU-MUREȘ—MAROSVÁSÁRHELY

Uj rövidáru üzlet!

Uj rövidáru üzlet!

Husz év óta fennálló miderkészítő üzletemet rövid- és divatáruval kibővítettem

1548

Rosenzweig E. párisi mellfűző műterme Cluj, str. Reg. Maria 6

Szaküzlet az erdőipar számára!!

Szállít gyári áron
Eredeti Remscheidi gyártmányu tégely acélgatter, kör- és hasasfűrész, eredeti Rotschild-féle talpfakapcsot, Cserebogár és Tirolit fűrész-élesítő korongot. Stb. Stb.

Szállít gyári áron
Mannesmann-féle mozdony- és kazán forraszóveket, vörös- és sárga rézesövet, lemezt, mindenféle anyacsavart, sin-csavart, sinzeget, tömitéseket, féme- ket, csapágyfémek.

JAKOB POLJANSEK
cégg y á r t m á n y a
Plankáts,

krajnai fejszék, capinok stb.

romániai főelárusítója

Eugen Grossmann Jenő, Oradea-Mare

Baross-utca 10. sz. alatt

vas-, fém- és műszaki kereskedő

Vesz mindenféle ócska fémhulladékot, fémszalakot (gekrátze). Közvetít és gyorsan leszállít külföldi (németországi, ausztriai és csehszlovákiai) gyári összeköttetései révén mindenféle üzemi- és szerszámgépet, géprészeket, vasutfelszerelési cikket stb., ugyszintén használt gépeket és kazánokat

CHARGEURS REUNIS

ARGENTINIA BRAZILIA

Legnagyobb francia

Délamerikai vonal

Vezérképviselőt Nagyrománia részére
ADOLF SALOMON FIA

Bucuresti, Str. Paris 14

Hajóra szállás:

Hamburg, Havre és Bordeaux-ban

Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, gyors utazás, külön kajátok. 1542

SZERKESZTŐSÉGI HIVATAL ÉS
Cluj, Kolozsvár
L. Pop (Brassay-utca)

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zs. N. Sz.

A kéziratok kiadásáig szerkesztőségben tartandók. Kéziratok adunk vissza.

Cluj-Kolozsvár

A zsidó

London, keresztül tegnap méltóságteljes egyik konzerv Mr. Shinwell angol parlamenti viselkedésre. Természetesen az ellenzéki és elégtételt nek. Mister S. érzi magát hogy zsidó, az kiváló tagja a zsidósághoz elnök néhány beszédét tartott politikát akar egy nagy zsidó jelentés elég el.

Jelentéket nagyon jellemző latára. Szeren akik a közbe. Az angol körokonszenvel az utóbbi időben az antiszemita be, hogy egyes tikáját igen ug propagandára. angol közönség kérdéssel és főmuel londoni nap, hogy vagy házban éles vitina-kérdésről. lord vágatott t amelynek vállala kerül Angliána tesen szilárdan vényhozás mimergerősítik a annyi eredmén kormány elhatáro a Palesztina-ké zottság új terv gatasára nézve, az arab ellenáll fog, hogy a ko tumban vállalt tagjai Devonshi Derby hadügyi indiai hivatal t egyes érzelmeke küldését.

Az angol kozik az utóbb déssel. Termés vélemények és Norholiffe-sajtó ják a kormány támadásokból a része. Ezzel nagyobb és kor párt lapjai, v deklarációt és tiki és stratégi tina Anglia s Palesztina-kérdé látnak. Az egy követeléseknek sabb keleti poz nélkül kormány